

- Borstkanker** Anja Veens (61) kreeg in 2011 hormoongevoelige borstkanker.
- Behandeling** Ze werd borstsparend geopereerd aan haar linkerborst, kreeg 23 bestralingen, 6 chemotherapiebehandelingen en 7,5 jaar anti-hormonale therapie.
- Complicatie** De bestralingen hebben de borstcellen beschadigd waardoor zij oedeem en littekenfibrose in de borst heeft die pijn veroorzaken. Een lipografting-operatie* in 2015 hielp hier gedeeltelijk tegen. Anja krijgt nog steeds fysio- en oedeemtherapie.

'Borstkanker hebben was eenzaam'

Borstkanker laat zijn sporen na, van binnen en van buiten. Vrouwen en mannen vertellen zonder opsmuk over de nieuwe relatie met hun lichaam.

Tekst: Ulrike Schmidt ~ Foto: Teska Overbeeke

'Het eerste waar ik aan dacht na de diagnose waren mijn kinderen. Toen mijn vader op zijn 53e kanker kreeg, zagen wij hem als kinderen van de pijn over de grond kruipen voordat hij overleed. Ik wilde per se dat mijn kinderen dat niet hoefden mee te maken. Bovendien lijdt mijn inmiddels ex-man aan PTSS waardoor het al gauw om hem draait. Zelfs de maatschappelijk werker in het ziekenhuis vond het vooral erg voor hém dat ik ziek was. Nergens ging het over mijn borstkanker, altijd was iemand anders belangrijker.'

Behoeftte aan aanraking

'Mijn ex-man wilde mijn borst na de operatie niet zien, laat staan aanraken. Hij wilde helemaal geen intimiteit en seks meer. Al die tijd werd ik – behalve door mijn kinderen – alleen maar professioneel aangeraakt, door artsen en therapeuten. Op een dag stond ik onder de douche, met die geopereerde borst in mijn hand. Dat voelde heel eenzaam. Toen heb ik, met mijn kale hoofd, een afspraak gemaakt voor een hoofdmassage bij een heel exclusieve kapper. De massage was fijn en de gesprekken met de kapper hielpen me toen echt.'

Schort je oordeel op en vraag

'Tijdens mijn behandelingen was ik een beetje dikker van de chemo, een beetje roziger van de dexamethason [middel tegen bijwer-

kingen van de chemo, red.]; met mijn sjaal goed om mijn hoofd geknoopt zag ik er van buiten prima uit. Maar dat was helemaal niet hoe ik me voelde. Het is zo belangrijk dat mensen niet oordelen en gewoon vragen "Hoe gaat het?". De uitroep "Wat zie je er goed uit!" doet eigenlijk al de deur dicht om nog iets anders te vertellen. Met mij gaat het nu best goed. Na dertig jaar expatvrouw geweest te zijn, werk ik nu tussen allemaal jonge collega's en als vrijwilliger bij BVN. In beide functies voel ik me enorm gewaardeerd. Mijn sociale leven is weer leuker, nu nog een man. Dat vind ik lastig. Ik mis het wel af en toe, de intimiteit. Maar ik ben ook bang dat diegene schrikt van mijn geopereerde borst.'

Een lijf met een deukje, maar wel mijn lijf

'Zelf heb ik er ook lang over gedaan om te accepteren hoe het eruit ziet. Nu kan ik heel bewust in de slaapkamerspiegel kijken. Je ziet duidelijk dat de ene borst groter is, en er zit een rechthoek in van de operatie. Maar het is wel mijn borst. Hij hoort bij me. Ik heb er mijn vier kinderen borstvoeding mee kunnen geven. Ik heb wel moeten wennen dat ik er weer trots op mag zijn. Afgelopen zomer heb ik voor het eerst weer een jurk gekocht met een beetje decolleté. In een jurk heb ik nog steeds een vrouwelijk figuur: met een taille, heupen, billen en borsten. Dat vind ik mooi aan mezelf.' ●

* Bij lipografting door een plastisch chirurg wordt vet weggehaald uit de binnenkant van het been en ingespoten in de borst. Het wordt gebruikt bij het behandelen van littekens. Ook kan het helpen om de cellen die vocht blijven produceren, te verdringen.